

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

22. avgusta zvečer. Naše čete so izvršile danes jutraj uspešno operacijo vzhodno in severo - vzhodno od Ypresa ter zavojevale celo vrsto močnih točk in utrjenih pristav, ki leže nekaj sto jardov pred našimi pozicijami na obeh straneh ceste Ypres - Menin in med železnico Ypres - Roulers in Langemarckom. Na vseh točkah se je vršil ljut boj. Sovražnik je izvršil zopet opetovano protinapade ter je imel v našem artiljerijskem ognju in ognju strojnih pušk težke izgube. Posebno divji boj se je razvil v bližini ceste Ypres - Menin, kjer se je sovražnik obupno branil, da obdrži gospodstvo na visokem ležeči pokrajini. Tu smo potisnili svojo črto v globlino nad 500 jardov na fronti več kot ene milje naprej. Zavojevali smo pozicijo, ki daje važen razgled proti vzhodu. Naše čete so se ustalele celo v zapadni poziciji od rta Inverness. Bolj proti severu smo prodri na fronti dveh in pol milje do največje globlino pol milje. Posadke utrjenih točk in pristav so se z največjo ljutostjo upirale. Pogosto smo prisilili odrezane pozicije šele po boju, ki je trajal skoro cel dan, da so se vdale. V teh podvzetjih smo vabili nad 250 mož. Vsled trdovratnega boja pa znaša število od nas vjetih le mal del sovražniku prizadejanih izgub. Število v včerajšnjih bojih v bližini Lensa vjetih znaša 194, s čimer naraste število v tej pokrajini od 15. avgusta sem vjetih 1378. V istem času smo vplenili ravnotam 34 strojnih pušk in 21 mozarjev za strelske jarko, kakor je bilo do sedaj našeto.

24. avgusta zjutraj. Silen krajevni boj se je vršil ves dan za posest važnega sovražnega oporišča neposredno južno od Lensa, ki je znano pod imenom Green Grassier. Čete, ki so se na zavzetih tleh zakopale, so zjutraj zavzele neki travnik. Od takrat so zavrnile več protinapadov ter je naša artiljerija prizadejala sovražniku težke izgube. Za to pozicijo se vrši še vedno divji boj. Z ognjem strojnih pušk smo zavrnili sovražne napade na neko pristavo severno od železnice Ypres-Roulers, ki smo jo bili včeraj zavzeli. Severo - vzhodno od Langemarcka smo svojo črto potisnili nekoliko naprej.

Preokret na Angliškem.

Haag, 25. avgusta. Kakor zatrjujejo tu v dobro podučeni krogi, stoji Anglija pred važnim preokretom. Ne samo delavska stranka je pokazala voljo udeležiti se stockholmske mirovne konference, tudi londonsko časopisje piše bolj prijazno in takorekto noben list ni zahteval, da naj se papeževa nota kratkoročno odkloni. Angliška vlada zasleduje zadnje tedne naraščanje protivojnega gibanja in je bilo to za njo povod, da je prišla na vojaške kroge, da so pričeli z generalno ofenzivo. Če ta ne bo prinesla odločitve, kar je gotovo pričakovati, bo angleška vlada prisiljena plavati z ljudskim razpoloženjem ali odstopiti.

Zaplankana meja.

Berlin, 25. avgusta. »Tageblatt« poroča iz Zeneve: V volških krogih govore mnogo o tem, da bo v kratkem francoska meja zaprta za tri do štiri tedne. Zatrjuje se, da se bo to zgodilo zaradi izrednega premikanja čet. Številni francoski vojaški oddelki delajo sedaj ob vsej meji ob plotu, obitem s pločevino, ki sega 3 m visoko in je 30 cm globoko zakopan v zemljo. Kak namen ima ta plot, ne ve niko na švicarski strani.

Iz našega poročevalskega stana: Pri zavojevanju sovražnih pozicij severno od Soveje so nemške čete vjele 110 mož in vplenile 4 strojne puške in eno metalo granat. Med Secretom in Dnjestrom je sovražni artiljerijski ogenj včasih oživel. Tudi proti Husiatinu so Rusi razvili močno artiljerijsko delovanje z raznovrstnimi kalibri. Ogenj je napravil vtisk priprave večjega podvzeta. Ko je položila naša artiljerija valove uničevalnega ognja na nasproti ležeče sovražne jarko, je ruska artiljerija hitro utihnila. Bolj proti severu je bilo artiljerijsko delovanje pri omejenem razgledu slabotno.

Wolfow urad poroča: Na vzhodu so nemške čete zapadno od Sučave pri Burni in Arburi zavrnile sovražne sunke. Ob Susiti smo zajurili šali romunske pozicije ob višini 441, severno od Soveje, ter jih obdržali proti več protinapadom. Razen težkih krvavih izgub so utrpeli Romuni nad 100 vjetih, 4 strojne puške in številno orožje za jarko. Romunski napad na višino 895 severovzhodno od Soveje, se je z izgubami ponesrečil.

RUSKO URADNO POROČILO.

23. avgusta. Zapadna fronta. V smeri od Tukuuma so se umaknile naše čete pod pritiskom sovražnika iz okolice Raggezem-Kemerna v pokrajino Šercenjsko jezero - Frakendorf. V tej smeri sovražna artiljerija živahno strelja. V pokrajini jugozapadno od jezera Babis smo v bližinskem boju razpršili močen oddelek nemških izvidnikov ter vjeli več mož. Tudi tu je bila sovražna pehota zelo živahna ter je obstreljevala naše jarko. V bližini reke Kekav so bili najsprednji sovražni oddelki zelo delavni. V Voliniji je izvršil sovražnik 22. t. m. v smeri iz Sokula napad v okolici Zbruka - Dumke. Njegove sile, močne nekako en bataljon so vdrle v bližini Zbruka v jarko, naš protinapad pa jih je vrgel zopet ven. — Romunska fronta. V noči na 22. avgust je napadel sovražnik našo pozicijo severozapadno od Jaslovec ter se polastil neke višine. Naš protinapad je položaj zopet popravil. V smeri na Ocn traja boj. Tekom 22. t. m. je izvršil sovražnik napade severno od Grosesčija pri steklarni in v okolici Soveje. Romuni so zavrnili vse napade. V smeri iz Focsanija so napadli Nemci v noči 22. t. m. na fronti Monastiora - Merecesti, niso pa imeli uspeha. — Kavkaška fronta. Ogenj pušk in delovne izvidnikov.

Veliki knez Mihail.

Berlin, 25. avgusta. »Tageblatt« poroča iz Stockholma: V zvezi s prognozo bivšega carja so bile v Petrogradu razširjene govorice, da se bo veliki knez Mihail Aleksandrovič preselil na Anglijsko. »Russkoje Slovo« izve o tej vesti, da je bil veliki knez pač povabljen na angleški dvor, da pa je odgovoril, da Rusije ne bo zapustil, predno ne bo ustavodajni zbor odločil o bodoči državni obliki Rusije.

Ruska disciplina.

Petrograd, 25. avgusta. (Kor. ur.) General Borisov, sotrudnik Aleksejeva, priobčuje članek pod naslovom: »Čas je, da prenehamo šalit se z vojno.« Članek, ki vsebuje prikrito napade na Kerenskoga, svari pred varanjem samega sebe s frazami o dobri disciplini čet. Neljubni razmer so krivi deloma boljševiki, deloma pa je kriv dilantizem, s katerim se skuša bolna armada zopet oživit. O nediscipliniran armade se vsakdo lahko prepriča na cestah Petrograda, kjer se morajo ne le častniki, marveč celo generali umakniti s tratorstva, da dajo prostora pijani druhali vojakov, kjer sede straže na klopih in se razgovarjajo ali pri belem dnevu spe. Kakšno je potem v strelskih jarkih? vpraša general Borisov.

Stockholm, 25. avgusta. (Kor. ur.) »Rječ« poroča: Vojni in mornariški minister je poslal 17. avgusta 400 mož iz Kronštata na fronto, odšlo je samo 72 mož, ostali so dezertirali.

Stockholm, 25. avgusta. (Kor. ur.) Faktor poroča finski listi, je nekaj tisoč mornarjev in infanteristov izvršilo v Petrogradu veliko demonstracijo. Zahtevali so kruha in mir. Po zborovanju je bil obhod po mestu.

Ruski vojni minister.

Petrograd, 26. avgusta. (Kor. ur.) Agentura. S pristojne strani poročajo, da je po listih razširjena vest o demisiji vojnega ministra Savinkova predprijazno, ker to vprašanje še ni rešeno. Ravno tako se zavračajo kot gole fantazije tudi vesti, da odstopita generalisim Kornilov in vodja mornaričnega ministrstva Lebedev.

Proces proti Suhomilovnu.

Petrograd, 23. avgusta. (Kor. ur.) Razprava proti bivšemu ruskemu vojnemu ministru Suhomilovnu in njegovi soprogi zaradi veleizdaje, oziroma sokrivde se vrši pred kasacijskim departamentom senata, pri čemer sodelujejo prvič v Rusiji tudi porotniki. Kakor znano, sta izjavila Suhomilov in njegova soproga, da nista kriva. Sodišče razpravlja v dvorani kluba častnikov. Predseduje odlični kriminalist senator Tagančev. Obdolžene zastopajo trije odvetniki. Prič je poklicanih nad 200, med njimi predsednik dume Rodzianko, Miljukov, bivši veliki knez Sergij kot bivši artiljerijski generalni nadzornik, bivši vojni minister Polivanov, bivši mornariški minister admiral Grigorov in drugi. Proces se vrši javno. Prvi razpravni dan pa ni bilo navzočih mnogo poslušalcev.

Petrograd, 26. avgusta. (Kor. ur.) V procesu proti bivšemu vojnemu ministru Suhomilovnu je zagovornik Tarčovski odklonil zastopnika obtožbe Feodosijeva, ki je bil, predno je to mesto prevzel, advokat v Petrogradu in se je Suhomilovnu opetovano ponudil za zagovornika. Sodišče je odklonilo predlog zavrglo. Kot prva priča je bil zaslišan bivši šef generalnega štaba Januškievič.

Proti Finski.

Stockholm, 25. avgusta. (Kor. ur.) V Haparandi je razširjena vest, da namerala provizorična vlada razglasiti nad Finsko obsešno stanje.

Železniški material za Rusijo.

Zeneva, 25. avgusta. »Matin« poroča iz Washingtona, da bo ameriška vlada v kratkem poslala 2500 lokomotiv in 40.000 vagonov v Rusijo.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Bern, 25. avgusta. (Kor. ur.) Poročevalci lista »Times«, ki se je po daljšem obisku fronte zopet vrnil v Petrograd, je poslal prav mračno poročilo o položaju v ruskem glavnem mestu. Po njegovem mnenju je blagodejni vpliv upora ekstremnih elementov in katastrofe na jugo - zapadni fronti že prenehal. Strankarska politika je zopet na površju. Generalisim Kornilov zahteva strogo disciplino in zopetno uvedbo smrtnih kazni tudi za čete za fronto, in prepoved vsake politične propagande v armadi. Te zahteve pa so za socialiste, ki zahtevajo, da se konstituenta čim prej sestane, nesprejemljive. Tudi je večina sedanjih ministrov proti uvedbi strožje discipline pri četah za fronto. Poročevalce pripominja, da zahteva Kornilov tudi vojaško kontrolo železnice. V Rusiji se mučijo ameriški posvetovalci za železniške zadeve priporočajo ustvaritev mesta železniške diktatorja za čas vojne.

Petrograd, 25. avgusta. Poslanci vstruskega kmetijskega sveta so sklenili, dati pri volitvah v ustavodajni zbor svoje glavoje le takim kandidatom, ki izjavijo, da so načeloma za razdelitev vseh državnih, cerkvenih in privatnih posestev brez vsake odškodnine prejšnjim posestnikom.

Petrograd, 24. avgusta. (Kor. ur.) Reuter. Vodja vojnega ministrstva Savinkov je odstopil zaradi nesporazumijeljivosti s Kerenskim v vojaških in političnih vprašanjih.

TURŠKO URADNO POROČILO.

24. avgusta. Fronta ob Diali. Sovražnik je pustil pred našimi ob Džebel Hamridu stoječimi silami samo varstvene čete ter se je umaknil v bolj zadaj ležeče pozicije v jugozapadni smeri. — Ob perzijski meji boji patroli brez posebnega pomena. V sredini Kavkaska fronte so se končali boji nam v prilog. Naše pozicije so zopet popolnoma v naši posesti. Sovražnik

smo vrgli nazaj v njegova izhodišča. — Sinajska fronta. V noči na 23. t. m. precej silen artiljerijski ogenj s presledki. Iznova sovražno konjeniško izvidno delovanje v smeri na Bir es Sabo.

VPOKLICI NA GRŠKEM.

Amsterdam, 27. avgusta. (Kor. urad.) Glasom »Allg. Handelsblada« poroča »Daily Chronicle« iz Aten, da je bilo vpoklicanih 12 letnikov rezervistov.

Nov požar v Solunu.

Atene, 24. avgusta. (Kor. urad.) Reuter. V Solunu je izbruhnil iznova požar. Ko je odšla ta brzojavka, je uničenih nad 1000 hiš.

Zeneva, 25. avgusta. V tukajšnjih italijanskih krogih krožijo zelo zmedene vesti o požaru v Solunu. Zatrjuje se, da je požar ententi zelo dobrodošel, če bi hotela opustiti fronto ob Vardariju, da ojači svoje pozicije v Tesaliji. Sedaj bi mogla to storiti brez škode za svoj prestiž.

Lugano, 25. avgusta. »Tribuna« poroča: Prebivalci Soluna so dobili letake s pozivom, da naj takoj zapuste mesto, ker je sklenjeno, da mora mesto popolnoma pogoreti. Iz Pariza poročajo brzojavke, da novi požar v Solunu še ni pogasen. Škoda dosedaj že eno milijardo frankov.

Bern, 25. avgusta. Škoda, prožročena v Solunu vsled požara, cenijo na več kot 500 milijonov. Na tisoče ljudi, ki so brez strehe, so spravili v Lariso, Volo in Pirej. Brzojavne zveze so popravljene.

Intransigentna Srbija.

Lugano, 24. avgusta. »Secolo« priobčuje članek svojega rimskega poročevalca pod naslovom »Intransigenza serba«, v katerem pravi, da se Pašić sicer velikodušno odpoveduje Trstu, da pa je nedostopen glede Reke, Zadra in Sibenika. Tudi noče niti česar slišati o bolgarskem značaju Makedonije. Italija pa mora imeti vso Adrio, ker bi utegnili Rusija prejeti ali slet preklicati svoje stališče, da ne zahteva teritorialnih pridobitev in bi mogla dobiti zopet skomine po Adriji, Carigradu in Dardanelah.

Japonska pomoč.

Bern, 25. avgusta. (Kor. ur.) Glasom poročil pariških listov se vrše pogajanja za japonsko pomoč Rusiji, vsled velikih težkoč za tako ekspedicijsko pa še ni prišlo do končnega sklepa.

Kitajska pomoč.

Rotterdam, 25. avgusta. »North China Mail« poroča, da Kitajska ne bo sklenila z entento pogodbe, marveč da bo v lastnem delokrogu končala vojno s centralnimi državami. S posredovanjem nizozemskih faktorjev bodo spravili znane prijatelje Nemcev iz Kitajske na Javo.

London, 25. avgusta. Kitajski častniki in vojaši so ponudili peklinski vladni svojo službo na evropskih bojiščih.

Amerika in nevtralc.

Curij, 24. avgusta. »Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Christianije z dne 15. avgusta: Povodom londonskega poročila o sporazumu Amerike in nevtralnih držav z ozirom na dovoz, sporoča tukajšnje časopisje, da je postavila Amerika zelo važen pogoj, da se odšteje vse, kar bi nevtralne države izvozile v Nemčijo, od ene količine, ki bi jo sicer Zedinjene države pridilele tem nevtralnim deželam. Podobno kakor pri industrijalnih proizvodih bi se odtegnilo ravno toliko blaga ameriškega uvoza, kolikor ga da ta nevtralna država Nemčiji. Tukajšnje časopisje smatra ta ameriški korak kot zelo resno odredbo. Komaj si je moglo predstavljati, kako revolucijo v ljudski prehrani nevtralnih dežel bo ta korak povzročil. Vsekakor je smatrati ta korak kot totalno izvozno prepoved za živila namram onim deželam, ki nimajo absolutnega preostanka masti, ogljikovih hidratov in beljakovin. Norveško časopisje si obeta prav malo uspeha od pogajanj svojih zastopnikov z ameriško vlado. Izvoz iz Amerike je že več tednov sistiran in ker ima Norveška premoga samo še za štiri do pet mesecev, bo prišla Norveška okrog Novega leta v hude stiske, če se do takrat dovoz iz Amerike ne izboljša.

Amerika in vojni.

Bern, 24. avgusta. (Kor. urad.) »Matin« poroča iz New Yorka: Vlada Zedinjenih držav bo izdala izvozno prepoved za meso. Živilski kontrolor bo pozneje naznanil, katere množice se smejo izvažati.

Vojni minister bo v bodoče, kakor bo nanesla potreba, dnevno ali tedensko izdajal poročila o delovanju ameriške ekspedicije na Francosko.

Mornariški minister je zahteval od kongresa kredit 1¼ milijarde frankov za rekviriranje ladij in en četrt za poplajanje že dograjenih ladij.

List poroča nadalje, da je dala Kuba dne 21. avgusta vladi Zedinjenih držav 4 v Havani zaplenjene nemške parnike s skupaj 25.000 tonami na razpolago.

Zeneva, 24. avgusta. Edison je bil pri Wilsonu v avdienci ter mu je predložil načrte za povzdigo ameriške mornarice.

Gerard proti nemškimi Amerikancem.

Berlin, 25. avgusta. »Vossische Zeitg.« poroča: Glasom poročil iz Chicaga, je bivši veleposlanik v Berlinu, Gerard, objavil svarilo nemškimi listom v Ameriki, v katerem pravi, da lahko pride čas, ko bodo vdove in sirote v vojni padlih Amerikancev zažale nemškimi listom streho. Gerard zahteva, da se napram sovražnim podanikom postopa bolj energično. Če bi dal v Nemčiji kak ameriški založnik tiskati tako izdajalske stvari, bi ga ustrelili. Nemški Amerikanci naj bodo ali Amerikanci, ali pa so izdajalci.

Še letos konec?

Nemčiji neprijazni list »Genevois« poroča baje iz zanesljivega vira, da je bilo na zadnji londonski konferenci sklenjeno, dobojevati vojno na vsak način še letos in ne da bi se počakalo na ameriško pomoč.

To da je pravi vzrok ne le francoske, nego tudi soške ofenzive.

Papežev mirovno posredovanje.

Lugano, 25. avgusta. V avdienci, ki jo je papež dovolil 600 osebam iz škofije Frascati, je na odgovor voditelja izjavil papež, da je njegov cilj, provzročitev pravičnega in trajnega mira. Žal, je rekel papež, da se njegovi nameni ne tolmačijo vedno pravično. — Iz Livorna javljajo, da so vsi duhovniki te, pod podstvom kardinala Maffija stojiče škofije poslali svojim občinam pisanja, v katerih z ozirom na papežev mirovni odklic svare ljudstvo, naj se ne vda nevarnim zmotam. Slaveč domovinsko ljubezen, pozivljajo vernike, naj jačijo narodne obrambne sile, zlasti ker odloča o vojni in o miru samo vlada.

Bern, 25. avgusta. »Matin« javlja iz New Yorka: Apostolski delegat za Zedinjene države, monsignor Banzano, je v Kansas City izjavil: Na podlagi obvestila z visoke strani lahko zagotovim, da papež nikakor ni mnenja, da se bodo vojnuječe države v kratkem času sporazumele, a misli je, da pač lahko voditeljem vojujočih se držav stavi predloge, ki bi mogli končno dovesti do mira.

Nemški politik proti papeževu mirovni not.

V »Leipziger Neueste Nachrichten« je priobčil član pruske gosposke zbornice grof Stolberg - Wernigerode odgovor na papeževu mirovno noto. V tem piše: Vaša Skupnost pravite, da vam je dolžnost kot skupnosti očetu vseh vernikov obrniti se do narodov. Evangelika Nemčija, Anglija in Amerika, pravoslavna Rusija, Romunija in Bolgarija Vas ne morejo nikdar priznati za očetja. Vas nasvet na razoroženje je neprijateljski, ker bi pomenil samomor. Razsodišče bi bilo nesreča za Nemčijo. Predlagate tudi, da naj se vse države odpovedo odškodninam, izvzemši posebne slučaje. Seveda! Samo pravično je, da zahtevajo Nemčija in njene zaveznice, ki so bile le napadene, odškodnino. Če zahtevate od nas, naj zapustimo Belgijo, zahtevate, naj storimo samomor. Alzacija in Lotaringija sta nemški in morata ostati nemški. Razumem, da vam je samostojna Poljska pri srcu. Kje je imelo papeštvo vernejše pristaše nego na Poljskem.

Ruska državna konferenca v Moskvi.

Kerenskiy o položaju.

Moskva, 25. avgusta. Danes je bila tu otvorjena državna konferenca. Ob 10. uri so dospeli v Kreml ministrski predsednik Kerenskiy, notranji minister, finančni minister, poljedelski minister in minister za prehrano. Ljudstvo je bilo mirno. Ob 3. popoldne je otvoril ministrski predsednik Kerenskiy konferenco z nagovorom.

Ministrski predsednik Kerenskiy je pričel svoj nagovor z zatrdilom, da konferenca nima namena izzvati debate o strankarskih sporih, marveč le, da veliki svobodni deželodkriti poveresnico o tem, kar pričakuje domovina in kako v tem trenutku trpi. Noben državljani naj se pozneje ne more izgovarjati, da ni poznal pravega položaja dežele. Kerenskiy je nadaljeval: Vsak poskus izkoristiti konferenco, da se napade narodna revolucionarna sila, ki je vtelesena v provizorični vladi, bi se moral brez usmiljenja potlačiti z ognjem in mečem. Oni, ki mislijo, da je prišel trenutek, da se revolucionarna oblast strmoljavi z bajonetom, se motijo in naj bodo prepričani, da sloni avtoriteta provizorične vlade ob neomajnem zaupanju ljudstva in milijonov vojakov, ki nas branijo pred nemško invazijo. Provizorična vlada je prepričana, da bodo vsi storili svojo dolžnost napram domovini in revoluciji. Ona misli, da sme povedati resnico in da jo smejo slišati prijatelji in sovražniki, oni, ki skušajo ruske čete razbiti in oni med nami, ki preže na trenutek, da bi padli po svobodnem ruskem narodu. Odkar se je izvršila revolucija, pridemo prvič sem, da prosto govorimo z vami in da vam povemo, kako veličanska in ogromna je odgovornost, ki jo nosimo kljub vsem udarcem.

Sodržavljan! Država je sedaj v uri smrtne nevarnosti. Vsakdo to čuti. Vsakdo pa tudi ve, da zahteva problem, ki ga moramo rešiti, namreč boj proti mogočnemu, nesprejmljivemu, dobro organiziranemu sovražniku velike žrtve samozatajevanja, ljubezni do domovine in pozabljanje notranjih sporov. Žal nočejo vsi, ki bi mogli, prinesiti to žrtve na žrtvenik domovine, upropastene vsled vojne, ter tako poslabšajo kritični položaj domovine od dne do dne. V političnem življenju je ta proces desorganizacije še večji, ter zapeljuje celo gotove narode, ki žive v Rusiji, da ne iščejo svojega blaga v zvezi z domačo deželo, marveč v separatističnih aspiracijah. Končno je vse to kronala še nesreča na fronti, kjer so se ruske čete, pozabljajoč svojo dolžnost napram domovini, brez udarca umaknile pred sovražnikom ter tako skovale vsemu narodu nove verige despotizma. Tako globoko smo padli, ker se nismo mogli osvoboditi nesrečnega gospodstva starega režima, ki smo ga sicer črtili, kateremu pa smo se klanjali, ker smo se ga bali. Celo sedaj, ko se moč opira ob svobodo in ne ob bajonete, prenašamo to podedovano nezaupanje tudi na to novo silo. Tako se obračajo oni, ki so se prei tresli pred avtokratsko vlado, sedaj državo z

oboroženo roko proti tej oblasti, toda oni naj vedo, da ima tudi naša potrpežljivost svoje meje in da bodo oni, ki jo bodo zlorabljali, zadeli ob silo, ki jim bo poklicala v spomin čase carizma. Mi bomo nesprejmljivi, ker smo prepričani, da edino vrhovna oblast zajamči domovini blagor. In zato bomo z vso silo preprečili vsak poskus izrabljati narodno nesrečo Rusije, in najse mi stavi kakršnekoli ultimatum, vsakega bom vedel podvreči vrhovni oblasti in sebi, njenemu poglavarju.

Kerenskiy je govoril nato o ruski armadi, ki je bila za časa starega režima telo na ilovnatih nogah in slika žrtve samozatajevanja, ki jih prikažejo častniki, ki se do skrajnosti bore proti anarhiji in desorganizaciji v armadi. Vprašal je desorganizacijo, ali zaupa vladi, ki hoče za jamčiti srečo domovine, ali hoče zopet nuditi svetu sliko razpada.

Opozoril je na odklonitev predloga separatnega miru in na novi podobni, nič vredni poskus, ki je bil naperjen proti zaveznikom in odklonjen z ogorčenjem. Zaveznikom pravi, da je to edini odgovor, ki ga pričakuje Rusija od njih. (Zborovanje vprižarja burne ovacije zastopnikom zaveznikov.) Nadalje je obljubljal Kerenskiy Romunom rusko gostoljubnost, če bi bili prisiljeni začasno zapustiti svojo domovino.

Nato je govoril o narodnostnem vprašanju ter izjavil, da bo provizorična vlada izpolnila vse obljube. Glede Finske je izjavil, da bo vlada s silo zabranila zopetno otvoritev razpuščenega deželnega zbora, ter izreka upanje, da bo vsa dežela odobrvala sklep vlade.

Vlada bo ščitila armado pred prekucskimi vplivi, pred maksimalisti ter bo energično nastopila proti vsakemu poskusu teh ljudi, da bi pokopali disciplino. Da se konča desorganizacija, v katero je dežela zabredla, morajo prenehati razni osebni in strankarski interesi.

Govor Kerenskoga je zborovanje sprejelo z burnim odobravanjem. Nato je govoril notranji minister Aksentijev.

Povedal je, da je glavni notranji problem, da organizira življenje v provinci na podlagi zakonov in raznih javnih panogah in da doseže enotnost v zakonodaji vseh lokalnih oblasti.

Minister za trgovino in industrijo Prokopovič je izjavil: Z vstopom v tretje vojno leto je Rusija porabila kakih 40 do 50% vseh materialnih vrednot, ki jih proizvajaa dežela in ki jo žive. Od početka vojne odrezana od svetovnega trga, je morala Rusija crpati vse iz notranjosti dežele, kar je povzročilo veliko pomanjkanje živil. Obenem se je splošna industrijalna produktivnost dežele močno skrčila.

Finančni minister Nekrasov je konstatiral, da so se z revolucijo državni izdatki močno povečali. Vsak mesec vojnega leta 1914 se je izročilo prometu kakih 219 milijonov in leta 1916 kakih 290 milijonov rubljev bankovcev. Prva dva meseca leta 1917 se je izdalo mesečno po 423 milijonov in od marca naprej povprečno po 832 milijonov rubljev v bankovcih vsak mesec. Nadaljni vzrok za finančne težkoče leži v izrednem zvišanju delavskih mezd v državnih obratih in v malih prejemkih iz davkov in drugih virov.

Nato je moskovski župan Rudnev pozdravil zborovalce ter je bilo po tem pozdravu zborovanje zaključeno.

Prihodnje zborovanje se vrši v ponedeljek.

Dan pred otvoritvijo kongresa se je posrečilo maksimalistom provzročiti delno stavko. Več tovaren je ustavilo delo, cestna železnica ne vozi, večina hotelov je zaprta.

Stockholm, 27. avgusta. (Kor. urad.) Ker so nameravali boljševiki povodom moskovske konference izzvati nemire, je izdal notranji minister razglas, v katerem odreja, da se morajo vsi taki poskusi z vseni sredstvi potlačiti. Moskovski župan je pozval milico, da naj stori svojo dolžnost. Socijalnerevolucionarni in socijalnodemokratski komite sta pozvala delavce, da naj ostanejo mirni. Splošna stavka, kakor so jo nameravali vprižoriti boljševiki, sicer ni izbruhnila, vendar smatrajo položaj za zelo resen.

Moskva, 27. avgusta. (Kor. ur.) »Novoje Vremja« pozdravlja moskovsko konferenco kot zadnje upanje za rešitev države. List prinaša obupno sliko položaja ter opozarja na dogodke na fronti pri Rigi, na upor na Finskem in na izjave Vinčena, da sede v ukrajinski centralni radi štirje Nemcem prijazni člani, skratki: da kaže država strašno sliko razpada.

Vojnogospodarski odsek.

Premog.

g Dunaj, 27. avgusta.

Današnja seja tega odseka je prišla ob 10. uri skoro ob polni udeležbi. Ob 1. popoldne je bil kratak predsedek in konec šele pod noč. — Predsedoval je poslanec Seitz. Poročevalec za premogov pododsek, ki je podal 11 predlogov, je bil poslanec Friedmann.

Položaj, ki je bil predmet prav živahnih razprav, je prav črno naslikan z naslednjimi podatki:

Produkcija premoga v letu 1913. je bila v Avstriji 44 milj. ton, poleg uvoza 11 milj. ton iz Nemčije in en milijon ton iz Angleške. — Iz Nemčije dobivamo črni premog, ki daje več kalorij za naše potrebe, dočim pa Avstrija izvažala zopet rujav premog na Bavarsko, Saksosko in druge kraje. Toda zadnji čas je Nemčija pošiljala le polovico določene množine, dočim je — Avstrija izvažala ves premog v zmislu pogodbe.

Leta 1914. pa je padla domača produkcija na 39 milj. ton, torej primanjkljaja celih 5 milj. ton (ali 50 milijonov meterskih stotov) več primanjkljaj iz Nemčije, torej nekako — 100 milj. met. stotov. Ker so bile takrat še polne razne zaloge, se ta primanjkljaj še ni preveč občutil, dasi je rasla uporaba za razne vojaške potrebe. — Tak primanjkljaj v produkciji in povisek v konsumu pri vojaških zavodih in železnicah pa je postal jako občuten v letu 1915., že skoro katastrofalno v letu 1916. in grozi toliko huje v letu 1917. Leta 1915. je padla produkcija na 38 milijon. ton, leta 1916. je poskočila sicer zopet na 44 milj. ton, a pade letos — ako pojde vse po zaželeni poti — zopet na 39 milj. ton. (Grozje pa štrajki!) V letu 1917. dobimo premoga okroglo 10 milj. ton (100 milj. kvintalov) manj, — vojaška potrebščina bo še večja, torej bo premoga za civilno prebivalstvo čedalje manj, vsekakor pa ogromno premalo!! — Ugotovilo se je tudi v tamonjski seji, da je produkcija padla poleg drugih razlogov tudi vsled — nezadostnega preživljanja izmožganega prebivalstva.

V letu 1913. je bilo delavcev 131.000, letos pa jih dela 119.186, med njimi 8000 vojnih vjetnikov. Na cesarjevo povelje so 20.600 rudarjev oprostil vojaške službe.

Da ima vojnogospodarski odsek pri takem položaju jako težko stališče, je pač naravno. Enajst predlogov je stavil pododsek, ki zahtevajo povečanje produkcije in zmanjšanje uporabe. Ali ker pri vojni uporabi ni misliti na zmanjšanje, pač pa še na povečanje, ostane zmanjšanje konsuma le za — civilno prebivalstvo.

Prvi predlog pozivlja vlado, da ukrene vse, kar je sposobno, da se produkcija poveča.

Drugi zahteva za delavstvo dovoljno živeža. — Tretji naglašja, da se sme izvažati premog na Ogrsko le proti zamenji za živež. — Četrti o nabavljanju potrebnih strojev v promogovnikih. — Peti odobrava že pričeto kontingentno razdeljevanje premoga med prebivalstvo. Toda pričeti bo treba deliti pred nastopom zime! — Šesti opozarja na potrebno previdnost pri razdeljevanju, da ne bodo dobivali eni na škodo drugih. — Sedmi zahteva dovolj premoga za strojno obdelovanje zemlje, za mlatenje, kovačije itd. — Osmi zahteva, naj vlada pravočasno poskrbi, da bo dovolj železniških voz na razpolago.

Deveti predlog zahteva od vlade, naj odločno opozori cesarsko nemško vlado, da se mora tudi ona držati pogodbe in pošiljati nam določeno množino črnega oglja, sicer da tudi Avstrija ne bo pošiljala rujavega premoga na Bavarsko in Saksosko itd.

Poslanec Goll je pa podal še manjšinske predloge:

„Kurjavi v gledališčih, kinematografih, barih in podobnih zabaviščih se preprove.“

Kopališča so odprta le po tri dni v tednu.

V zasebnih stanovanjih se more poleg kuhinje kuriti največ tri sobe.“

Proti centralam.

Predno je prišel vojnogospodarski odsek danes do dnevnega reda (poročilo premogovega odseka), je stavil dr. Jerzabelx predlog, naj se v vojnogospodarskih organizacijah imenuje posebnega referenta, eventualno koreferenta z nalogom, da poročata odseku v 14 dneh.

Dr. Kolischer je predlagal pododsek, ki naj v najkrajšem času poroča o delovanju central.

Poslanec Friedmann se je pridružil temu predlogu in želel, naj bi izdelal tudi predloge o organizaciji teh central.

Dr. Frössler je pripomnil, da velik del teh central se peča s prehranjevanjem, torej spadajo ta vprašanja v delokrog prehranjevalnega odseka. Baron Pantz pa je bil mnenja, da je tu težko ločiti, kaj spada v eno ali

drugo področje, zato je potrebna zveza obeh pododsekov.

Naposedel je bil sprejet takle kombinirani predlog:

Izvoli se pododsek za pripravljalna posvetovanja II. skupine delovnega načrta z nalogom, da čim prej poroča o sedanjem poslovanju vseh central in stavi primerne predloge o spremembi njih organizacije.

Iz tega poročila je razvidno, da je vojnogospodarski odsek na pravi poti k — boljšim razmeram, ako je sploh še kaj mogoče zboljšati.

Politične vesti.

— Kranjski deželni šolski svet.

»Učiteljski Tovariš« je prijavil članek, v katerem piše: Jako važna korporacija, kjer ima ravno Slov. ljudska Stranka odločno besedo, kar je ravno ta stranka pokazala že opetovano, ko se je šlo za oddajo kakšnega učnega mesta ali za discipliniranje kakšnega naprednega učitelja, je ravno c. kr. deželni svet »im slovenschen Kernlande.« In ravno v tej korporaciji, ki je takorekoč duša vsega slovenskega šolstva v srcu Slovenije, ima nemščina edino in odločilno besedo, slovenščina je prava pastorka. Uradni in menda tudi občevalni jezik — vsaj če človek pride do referenta, tega urada je nemščina. Zapisniki se se pišejo edino le v nemščini; razpisi vseh javnih učnih mest se izdajajo edino le v nemščini. Razglasi in ukazi — vse je v nemščini, — tudi letna poročila, ki so menda pač v prvi vrsti namenjena slovenskim davkoplačevalcem, se izdajajo v nemščini, ko bi se vsaj dvojezična izdajala. — Da je občevanje s podrejenimi c. kr. okrajnimi šolskimi sveti edino le nemško, je itak samoočeno umevno. Kratkotrajno, slovenščina zaide le po nesreči tja. — Kot umevna posledica teh čudnih razmer v najvišji šolski korporaciji je pa tudi vse uradovanje c. kr. okr. šolskih svetov s posameznimi šolskimi vodstvi, kakor tudi s c. kr. dež. šol. svetom in drugimi korporacijami. Nemščina zavzema prvo in glavno mesto, edino le krajni šolski sveti so izveti, ti dobivajo slovenske uradne dopise. Nadaljna posledica teh čudovitih razmer je slednjič tudi ustroj naših gimnazij. Tudi tu je vse nemško. Šolska naznanila, letna poročila nemška, menda za-to, da jih razumejo slovenski stariši slovenskih učencev lažje. In v vseh teh korporacijah ima odločilno besedo in vselej odločilno večino Slov. ljudska Stranka, tako v c. kr. dež. kakor tudi v vseh c. kr. okrajnih šolskih svetih. Tu velja pač lepo geslo: »Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal.« Ako bomo stali s prekrizanimi rokami in se ne ozirali na vse podrobnosti vsak najmanjši kamen tvoril bi stven del zgradbe narodne celote — in čakali samo na čudeže od zgoraj, nas čaka lahko težka doba razočaranja. Zato pa kličemo pristašem Slovenske ljudske Stranke: Pokažite slovenskemu narodu, da imate v sebi toliko idealizma, smotrenosti in toliko notranje sile, da odpravite to v nebo kričečo krivico in da daste ravno v teh korporacijah slovenščini ono mesto, ki jo mora zavzemati — to je prvo mesto.

— Milijarde manjkajo. Prokletko težki časi nas še čakajo. Šele kadar bo sklenjen mir, se bomo prav zavedli, kaj nam je prinesla ta vojna. Stroški te vojne bodo namreč zahtevali, da se vsi državni dohodki vsaj podvoje. Ali veste, ljudje krščanski, kaj se to pravi? Da bo država segla po vseh davkih, da potegne iz ljudskih žepov nove milijarde. Nobenemu ne bodo prizanesli, kdor ne bo znal svojega denarja tako skriti, kakor delajo zdaj z vojnimi dajatvami obogateli ljudje. Vse se bo podražilo premog, drva, moka in kruh, petroleji in sladkor, obleka in obuvanje in stanovanja, taka bodo namreč nova bremena, ki nam jih obetajo. Zdaj je bilo uradno razglašeno, da izkazuje računski zaključek z dne 30. junija t. l., da je v minoletem finančnem letu imela naša državna polovica (neglede na vojna posojila) 3887 milijonov dohodkov, izdatkov pa 7231 milijonov. Tak primanjkljaj, dasi je država zvišala pristojbine od zapuščenih, povečala vse železniške tarife, zvišala tudi druge pristojbine in doklade na direktne davke, zvišala poštarne tarife, podražila vino, pivo in žganje in podražila tobak neverjetno hudo. Ministrstvo hoče poleg sedanjih itak strašnih davkov dobiti na leto še vsaj 2000 milijonov več.

— Ogrsko ministrsko predstvo. Sredi politične diskusije v Budimpešti stoji glasovi, kako se je zgodilo, da silno ambiciozni grof Julij Andrássy ni bil imenovan za ministrskega predsednika. Merodajni politični močje trde, da je bilo imenovanje grofa Andrássyja že za gotovljeno stvar, a da so v zadnjem trenutku vplivi raznih visokih skupnih in avstrijskih faktorjev to preprečili. Te vesti porabljajo proti novi vladi. Trdi se, da je minis-

ter zunanji del grof Czernin v zvezi z več člani avstrijskega in specijelno češkega plemstva zastavlil ves svoj vpliv proti imenovanju grofa Andrássyja in to zaradi tega, ker se zavzema grof Andrássy za kar najtesnejšo zvezo z Nemčijo. Voditelji stranke dela se postavljajo na stališče, da, ako si ti glasovi izkažejo za resnične, ni stvar več strankarskega pomena, nego postane zadeva cele Ogrske, češ, da je nedopustno, da bi zunanji faktorji vplivali na notranje ustavno življenje na Ogrskem. Stranka dela, obeta v tej stvari interpelacijo in grof Khuen-Hedervary je to potrdil.

Vesti iz primorskih dežel.

Na zaposlovalnem tečaju c. kr. go-riških učiteljev v Ljubljani se prične šolsko leto 1917/18 kakor na drugih srednješolskih zavodih ljubljanskih t. j. običajno sredi meseca septembra. Natančnejši rok se svoječasno objavi na tem mestu. Gojenci in gojenke, ki so v minoletem letu posekali I. ali II. ali III. letnik ali pa žele vstopiti v I. letnik imenovanega zavoda, a bivajo izven Ljubljane, se opozarjajo, da si pravočasno prisrke potno izkaznajo.

Županstvo Škrbina je premestilo svoj urad iz Dolenjih Laz v Gorenjo vas tik Ribnice.

Denar za novorojenčke razdeljen. Ker je »Posredovalnica« denar, namenjen za novorojenčke, že razdelila, zato pozivlja »Posredovalnica« vse one prosilke, ki so se do sedaj zglasile, a podpore še niso prejele, da počakajo toliko časa, dokler se nam ne nakaže nova vsota, kar bo tukajšnji urad svoječasno objavil v listih. — Posredovalnica za goriske begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/1.

Mavrič Franc, begunec, sedaj v Ljubljani, Stari trg 16/L, išče svojo ženo Karolino in dvoje otrok, Adelo in Alfonza, popreje vsi bivajoči v Neblem št. 37, pošta Dolenje, glavarstvo Gradiška.

Dnevne vesti.

— Ljubljanski župan gospod dr.

Ivan Tavčar doseže jutri, v sredo, starost 66 let. Spominjamo se tega dneva s posebnim ozirom na vojni čas, v katerem načeljuje dr. Tavčar ljubljanski občini. Življenje in delovanje dr. Tavčarja je znano in popisano je bilo obširneje v »Slovenskem Narodu« ob času, ko je bil dr. Tavčar izvoljen za načelnika slovenskega glavnega mesta. Vobče pa ga pozna vsa slovenska domovina tako po njegovem pisateljskem, kakor po njegovem političnem delovanju, da tudi osebnih prijateljev in čestilcev ima po vseh krajih, koder se glasi slovenska beseda. Kot pisatelj si je s pravnimi spisi in z romani pridobil ugled že pred dolgimi leti in si zagotovil odlično mesto med najodličnejšimi slovenskimi kulturnimi delavci. Čim je stopil v politično življenje, si je mahoma pridobil vdolžno mesto, kajti pokazalo se je hitro, da so v njem združene izredne lastnosti in pridobil si je hitro nenavadno zaupanje. Delovanje dr. Tavčarja je mnogostransko, plodovito in uspešno. Dolgo let je že član deželne zbornice in ljubljanskega občinskega sveta, šest let je deloval v državnem zboru, sodeloval je pri mnogih važnih narodnih društvi in zavodih in jim posveča še zdaj svojo skrb. Spominjamo se pa današnjega dne posebno zaradi tega, ker je župan dr. Tavčar prav v sedanjih najtežjih časih, kar jih je Ljubljana doživela, pokazal vse svoje izredne zmožnosti in vrline. Župan dr. Tavčar je član občinskega sveta že od leta 1884. Za župana je bil izvoljen dne 18. decembra 1911 in potrjen dne 15. januarja 1912. Dve leti po nastopu županstva so nastali vsled izbruhov vojne za ljubljansko občino tako težki časi, kakršnih še ni doživela. Velikanske so naloge, ki jih mora reševati občina, velikanske so zahteve javnih faktorjev in občinstva. Dela ima občina kakor nikdar poprej, težave je premagati, da si jih povprečen človek še predstavljati ne more. Vzlic tem velikanskim težavam in skrbem vodi dr. Tavčar z izredno spretnostjo in krepko voljo vse občinske posle, premaga, kar se da premagati in je dosegel, da je Ljubljana v sedanjih razmerah dosti na bolj, kakor mnoga druga mesta. Posvedočil je dr. Tavčar tudi svoj socialni čut in se trudil, pomagati kar je mogoče prav tistim slojem prebivalstva, ki jih je vojna najhuje zadela. Ljubljansko občinstvo se z iskreno hvaležnostjo zaveda neutrudnega dela svojega župana in se veseli, da je čvrst in zdrav. Župan gospod dr. Tavčar je lahko prepričan, da želi vsa Ljubljana, naj ji ostane še dolgo ohranjen in da mu poleg neštevilnih prijateljev in čestilcev, ki si jih je pridobil po vsem Slovenskem, čestita na njegovo jutrišnjem slavlju ljubljanske prebivalstvo ter mu kličje hvaležnega srca? Na mnoga leta!

— Zadet od mine je padel v enajsti soški bitki gospod Rajmund Haring, nadporočnik v rezervi in bil pokopan v Čepovanu. Naše sožalje!

— Imenovanje. Finančni svetnik v finančnem ministrstvu dr. Rudolf Roschnik, ki je svoj čas služil v Ljubljani, je imenovan za višjega finančnega svetnika.

— Osebnosti iz področja tržaškega poštnega ravnanja. Poštna kontrolorja: Jožef Hvala v Ljubljani in Anton Pezdich v Trstu sta imenovana za višja poštna kontrolorja; poštna asistenta: Franc Matjan in Ludovik Vodopivec sta imenovani za poštna oficijala. — Poštni pomočniki Katinki Bevkovi je podeljeno poštnega ekspedienta mesto (III/5) v Brusnicah pri Novem mestu. — Premesčene so naslednje poštni oficijantke: Evelina Slavina iz Buzeta v Ljubljani in Francka Vratačnikova iz Opatije v Litijo. — Poštni ekspedient Josip Krevs v Brusnicah je odpovedal službo. — V pokoj je stopil poštni adjunkt Franc Selan v Ljubljani. — Poštni službi sta odpovedali poštni aspirantki Gizela Sancin ter Amalija Stiplovšek. — Iz poštne službe je odpuščen poštna oficijantka Ana Pečirer v Idriji.

— Umrl je v Ljubljani v jako visoki starosti vpokojeni c. kr. vadniški učitelj in okrajni šolski nadzornik gospod Franc Gerkman. Pokojničkovega učitelja delovanja se spominjajo pač samo še starejši ljudje. Sedaj umrli gosp. Gerkman je bil že pred 50. leti jako ugleden učitelj in priznani dober vzgojitelj, sicer pa blaga duša in vnet za občno korist. Še do najvišje starosti se je zanimal za vse ljubljanske dogodke in je v našem listu in v »Laibacher Zeitg.« časih priobčeval zanimive kratke spise. Blag mu spomin!

— Kruto. Potnikom, ki so čakali v nedeljo na večerni vlak v Št. Vidu na Dolenjskem, se je nudil ta-le odušen prizor: Dve gospodični sta prinesli na kolodvor dve košarici jajec, ki sta jih nakupili pri svojih znankah na ondolnih okolici. Kar pristopita k njima ondolni orožnik in neki sluga litjskega okrajnega glavarstva in jajca zasežeta. Gospodični sta protestirali, jokali in prosili, da naj se jima blago pusti, ker nista nikoli branjevali ali prekupevalki, temveč sta kupili jajca zase in svoje, ki žive z malimi otroci vred v največji bedi; pa pomagalo ni nič. Za prošnje in jok sta želi le roganje in zasmeh. Imenovana funkcionarja sta v začetku zahtevala celo košarici z jajci vred, slednjič se pa radi glasnega protesta zbranega občinstva vendarle zadovoljila samo z jajci. Da se je pri prelaganju pobilo mnogo tega redilnega in v današnjih časih tako draga blaga, je samo ob sebi umljivo. — Zdaj si pa usojamo staviti na našo deželno vlado ta-le vprašanja: Kako to, da se v sosedni Štajerski vsled najnovejših naredbe graškega namestništva ne sme več po uradnih organih odjemati blago ljudem, ki so si ga zase nabavili na kmetih, pri nas se pa to še vedno z vso neizprosno strogostjo prakticira? Kako da domačinom ni dovoljeno, kar je dovoljeno Istrijanom, glede katerih seveda pripoznamo, da so silno potrebni? Kam bodo prišla zaplenjena jajca? Kdo bo povrnil škodo gospodičnam, ki sta, kakor sta se legitimirali, revni prodajalki v neki ljubljanski manufakturi trgovini in sta polovico mesečne plače e žrtvovali za nakup zaseženih jajec? In slednjič, če že mora ta naredba ostati v veljavi, ali se ne more zadernih funkcionarjev poučiti, da postopajo ljudomileje in vljudneje? Čemu vendar zasmeh in roganje, ko se drugi del joče in prosi?

— Omejitve osebnega prometa na železnicah. Železniško ministrstvo uvažuje z ozirom na pomanjkanje premoga omejitve na železnicah. S to omejitvijo hoče uprava prihraniti mesečno 200.000 meterskih stotov premoga: Po omejenem voznem redu, bi na velikih zvezah vozili kvečjemu dva ali pa le en brzovlak dnevno, na drugih progah pa osebni vlak. Na krajših progah bi vozili lahko osebni vlaki ali pa bi se tovornim vlakom priklapljali osebni vlaki. Po takem voznem redu bi seveda ne bila dovoljena nepotrebna potovanja.

— Prijava stiskalnic za seno in slamo. Vsled zaprosila višjega armadnega vodstva je došlo od c. kr. poljedelskega ministrstva brzojavno naročilo, damorajo biti za seno in slamo iz Rumunije pripravljene in do konca tega meseca na razpolago vse stiskalnice za seno in slamo s strojnimi obratom. Lastniki takih stiskalnic v Ljubljani se torej pozivljejo, da jih takoj naznanijo v mestnem gospodarskem uradu na magistratu.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem pozivlja svoje člane, da mu naznajo do 5. septembra množino kurilnega špirta, kolikor ga rabijo v enem letu v svoji ordinaciji, da se to

sporoči odboru zdravn. zbornic, ki je od finančnega ministrstva izposloval dovoljenje za nabavo špirta v ordinac. svrhu. — Dalje se obrača do vseh zdravnikov, ki hočejo skleniti ali obnoviti pogodbo z bolniškimi blaginami, da v interesu enotnega postopanja pregledajo vzorce za sklepanje pogodb, kakor ga je sestavila zveza zdravniških društev na Dunaju in ki je na razpolago v mestnem fizikatu vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

— Plemenske telice čiste mon-tafonske pasme do enega leta stare se oddajajo. Kupci naj se oglasijo pisмено na Deželno mesto na vnov-čevanje živine v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Samomor. Dne 23. t. m. se je neki narednik na tukajšnjem glavnem kolodvoru vrgel pod vlak, ki ga je povozil in usmrtil, iz pisma ženi, ki je je zapustil narednik, je razvidno, da ga je pognala v smrt neozdravljiva bolezen.

Homunkulus II. del se danes predvaja v Kino Idealu. Jutri »Homunkulus« III. del in naslednje dneve nadaljni IV., V. in VI. del. Večerna predstava se prične točno ob pol 9. uri.

Izgubila se je v soboto dopoldne zlata zapesna damska ura z dvema briljantoma na poti iz Prešernove ulice do Kreditne banke, odnosno do trgovine Persche, Pred Skofijo. Naj-ditelj je naprošen, da jo odda proti dobri nagradi v upravnistvu našega lista.

Aprovizacija.

— Meso na ruderne izkaznice A in na rumene izkaznice A. Mestna aprovizacija bo razdeljevala v sredo, dne 29. avgusta, popoldne, meso strankam, ki imajo ruderne izkaznice s črko A. Na vrsto pridejo vse od pol 2. do pol 3. Rodbinske izkaznice je treba prinesiti s seboj.

— Meso na rumene izkaznice B. V sredo, dne 29. avgusta, popoldne, prejmejo meso stranke, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B. Na vrsto pridejo od pol 3. do 3. ure št. 1. do 200, od 3. do pol 4. št. 200 do 400, od pol 4. do 4. št. 400 do 600, od 4. do pol 5. št. 600 do 800, od pol 5. do 5. št. 800 do 1000, od 5. do pol 6. št. 1000 do 1200, od pol 6. do 6. št. 1200 do 1400, od 6. do pol 7. št. 1400 do konca. Rod-binske izkaznice je prinesiti s seboj.

— Izkaznic za živila ne dobi nihče, če ni vpisan v hišno polo.

— Hišni gospodarji, ki še niso prišli po hišno polo, naj se takoj zgla-se v mestni posvetovalnici, ker sicer njih stranke in tudi sami ne dobe izkaznic za živila, ako se ni za hišo vložila izpolnjena hišna pola.

— Predno se vpiše v hišno po-lo, naj vsakdo razglas natančno pre-bere, ker je za napačne vpise dolo-čena stroga kazen.

— Paradižniki. Mestna aprovi-zacija ljubljanska prodaja od danes dalje na trgu paradižnike.

— Nakazila za milo. V promet pridejo posebne vrste mila in pralnih praškov. Dobivalo se bo to blago le na podlagi posebnih nakazil.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vest-nik« ima v št. 8. sledečo vsebino: 1. Država in državni dolгови. 2. R. Do-lénc: Kako se napravi izborni jabolč-nik. 3. H. Sevar: Iz blagovnega znán-stva. (Dajle.) 4. J. Piščanec: Carin-stvo. (Dajle.) 5. Raznosterosti: Za-hteva po zopetnih objavih bančnih izkazov. — Izkaz članov »Slovenske Matic«. — Rumunska žetev. — Prevzemne cene za žito. — Urvavna prometa s svečami. — Pomen de-lavske knjižice. — Naknadno koleko-vani tovarni listi. — Sadje v Srbiji. — Bankovci za 50 K. — Maksimalne cene za jabolka in češplje. — Ruska zunanja trgovina. — Promet kavinih surrogatov iz fig in lupin. — Zapora in cena krumpirja. — Naraščanje uvoza na Ruskem. 6. Društvene ve-sti. Izkaz društvene posredovalnice.

Razne stvari.

— Vsenčimčni profesor pred so-diščem. Profesor dunajskega vse-učilišča dr. Ludovik Braun je bil vče-raj postavljen pred vojaško divizijsko sodišče. Obtožen je, da je zlo-ra-bil svojo uradno oblast in se pregrešil proti § 67. brambnega zakona s tem, da se je dal podkupiti in spo-znaval razne črnovojniške obvezan-ce za nezmogljeno za vojaško službo, dasi bi jo bili lahko opravljali. Pro-fesor Braun je na ta način »zaslužil« 330 K, priznal je pa sam, da je pred vojno zaluzil na leto 50.000 K in tudi leta 1916. Še 23.570 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Časopis in tisk »Narodno Ustvarje«.

V imenu Njeg. Velikanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razsodila o obtožbi javnega obtožitelja zoper **Franciško Hribnik**, rojena 1864. v Iškiloki, v Ljubljano pristojna, r. k., omožena, posestnika žena v Ljubljani, Zvonarska ulica št. 9, radi prestopka po § 20/1 cesarske navedbe z dne 24. marca 1917 št. 131 dr. zakona, v navzočnosti c. kr. dež. sodnije svetnika v p. Potrato kakor javnega obtožitelja, obtoženke **Franciške Hribnik**, po danes dognani glavni razpravi po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženka kaznuje, tako:

Obtoženka **Franciška Hribnik** je kriva, da je dne 25. junija 1917 v Ljubljani izrabljala izredne razmere, povzročene po vojnem stanju, zahtevala za potrebne reči namreč za nekaj perja karfijole (do 1/4 kg) 1 K 20 v, torej očitne čezmerne cene in je s tem zakrivila prestopek drazdenja po § 20/1 cesarske navedbe z dne 24. marca 1917 št. 131 dr. zakona ter se radi tega obsodi po § 20/1 citirane cesarske navedbe z uporabo § 266. k. z. na

48 ur zapora ter po § 389. k. pr. r. v povračilo kazenskih stroškov, katera kazni se je z razsodbo c. kr. deželnega kot vzklisnega sodišča v Ljubljani ugodil v zvezi z javnega obtožitelja zvišala še na denarno kazn 30 K, ki se za slučaj neizterljivosti izpremeni v eadajne tri dni zapora, ter se je obenem izreklo, da se ima sodba po § 45/2 zgoraj omenjenega ces. ukaza po enkrat razglasiti v dnevnikih „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ na stroške obtoženke.

Ljubljana, 21. avgusta 1917.
Dr. Ogoreutz m. p.

Boljša kuharica

srednje starosti, večja vsega gospodinjstva, želi vstopiti v boljšo hišo na deželi ali v mesto. Ponudbe se prosijo poslati na upravn. „Slov. Nar.“ pod „**Boljša kuharica 2842**“.

S 1. septembrom se oddasta

1-2 lepo meblirani sobi

ev. tudi z dobro domačo hrano ali uporabo kuhinje. — Zdrava lepa lega, električna luč, odda se tudi ev. z uporabo kopalne sobe in vrta. 2*31
Naslov pove upravn. „Slov. Narod“.

Violinčelo

se prod. 2846

Poizve se v upravn. „Slov. Narod“.

Vajenka

se sprejme takoj v medni trgovini **M. Kristolič-Bučar, Stari trg.**

—

P. n. gg. ponudniki inserata

1001. naj blagovolijo dvigniti

naslov 1. septembra t. l. v uprav.

ništvu „Slovenskega Naroda“.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Dve vozni kobili

tri leta stari, sta na prodaj in krava s teletom, Poljanaka cesta št. 35, takaj.

Išče se za učeno višjega razreda mestnega deklitkega liceja

stanovanje s hrano

in uporabo klavirja. Ponudbe pod „**Stanovanje/2838**“ na upravn. „Slov. Narod“.

Majhna hiša

z vrtom, se kupi v kakem ljubljanskem predmestju Udmat, Krakovo, Trnovo, Glina. Pogoji solidna stavba in primerna cena. Ponudbe pod „**Dr. P., Ljubljana št. 2**“ na upravn. „Slovenskega Naroda“.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Koncipijenta

išče **dr. Franjo Rosina**, odvetnik v Mariboru. — Plača po dogovoru.

Stanovanje

za 4 dijake z vso prekrbo in hrano se odda. Naslov se izve v upravn. „Slov. Nar.“ 2808

Dobro kolo

se prod. na **Marije Terezije cesti 13** vr. 63 pri **Frantu Kato**. Ogled od 7. do 9. ure zvečer. 2813

Dva konja

štiri leta stara, lepa in zdrava, silno močna (rase Pinzgauer) prod. **Ivan Križ, Cabar.**

Trinadstropna hiša

v kateri se že 15 let nahaja dobro ideoča kavarna, se za 75.000 kron prod. 2800
Naslov pove upravn. „Slov. Narod“.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—